

ΤΖΕΝΗ ΚΟΛΛΑΡΟΥ-ΚΑΛΛΕΡΓΗ

Ανεκπλήρωτες επιθυμίες

“Ένας απαγορευμένος έρωτας
για κραυγή στον βωμό
των ανεκπλήρωτων επιθυμιών”

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΜΑ

ΑΝΕΚΠΛΗΡΩΤΕΣ
ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ

Σειρά: Μυθιστορηματική βιογραφία
Τίτλος: Ανεκπλήρωτες επιθυμίες
Συγγραφέας: Τζένη Κολλάρου – Καλλέργη
Φιλολογική επιμέλεια: Μεταξιά Ελευθερία

Σελιδοποίηση: ΑΡΧΕΤΥΠΟ – ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
Εκπόνηση εξωφύλλου: Έλενα Ματθαίου

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Copyright © 2016 ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΩΚΕΑΝΟΣ
& Τζένη Κολλάρου – Καλλέργη
Σόλωνος 136, 106 77, Αθήνα
Τηλ.: 210 3829339 - 210 3803925, Φαξ: 210 3829659
e-mail: info@oceanosbooks.gr
www.oceanosbooks.gr

ISBN 978-618-5104-67-2

© 2016: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΩΚΕΑΝΟΣ

Τζένη Κολλάρου - Καλλέργη

ΑΝΕΚΠΛΗΡΩΤΕΣ ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ

*Για να γεννηθείς εσύ,
κι εγώ να σε συναντήσω.
Γι' αυτό έγινε ο κόσμος...*

Τάσος Λειβαδίτης

*Αφιερωμένο
στον μικρό μου Λυκούργο*

*Τη συνέχεια
του Λυκούργου μου*

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Επίκληση στις μνήμες

Χθες βράδυ, ονειρεύτηκα πως γύρισα ξανά στη γειτονιά των αγγέλων. Στη γειτονιά των παιδικών μου χρόνων. Στην εποχή που τα όνειρα δεν είχαν πάρει ακόμη μορφή, που η ζωή μου ήταν ακόμη ένα άπαιχτο παιχνίδι. Περιπάτησα στους γνώριμους δρόμους με τα σπίτια χαμηλά και οσμίστηκα τη μυρωδιά από τα τελευταία γιασεμιά μιας αλησμόνητης εποχής. Είδα και την πολυκατοικία. Εκείνη την πολυκατοικία, που άλλοτε καμάρωνε σαν όμορφη κόρη, παρθενική, και τώρα, γριά ρυτιδωμένη κι άσχημη, έκρυβε επιμελώς τα μυστικά της. Μου χαμογέλασε όταν με είδε, γιατί ήξερε ότι γνώριζα καλά αυτά τα μυστικά. Με κάλεσε να μπω μέσα, όπως τότε. Αρνήθηκα. Η σκέψη μου έτρεξε στο παρελθόν, ανέβηκε στους ορόφους, περιπάτησε στους διαδρόμους και μαρμάρωσε κοιτάζοντας την πόρτα που πίσω της έκρυβε τα δικά μου μυστικά. Χάιδεψα νοερά

κάποιους γνώριμους γαλάζιους τοίχους κι ένα κάτασπρο ταβάνι.

Μπορεί να έχουν αλλάξει χρώμα, σκέφτηκα, αυτοί οι γαλάζιοι τοίχοι και το ταβάνι να μην είναι πια λευκό. Γι' αυτό δεν μπήκα μέσα. Δεν θέλησα να χαλάσω το όνειρο, δεν θέλησα να σβήσω τις θύμησες. Δεν θ' αφήσω ποτέ οι γαλάζιοι τοίχοι και το άσπρο ταβάνι ν' αλλάξουν χρώμα, αφού μου ορκίστηκαν ότι θα κρύβουν για πάντα, σαν «ιερό μυστικό», όσα άκουσαν και όσα είδαν. Έτσι, οι θύμησες ζωντάνεψαν και τα «ιερά μυστικά», θαμμένα στα έγκατα της ψυχής σαν πολύτιμος θησαυρός εδώ και περίπου μισό αιώνα, άρχισαν να βγαίνουν στην επιφάνεια, ν' αποκαλύπτονται και να ζητάνε να δουν το φως.

Ελάτε! τους είπα. Ελάτε! Τώρα πια είμαι έτοιμη να περπατήσουμε μαζί. Τώρα πια δεν έχω να φοβηθώ τίποτε. Τώρα πια μπορώ να φωνάξω κι εγώ, όπως ο αγαπημένος μου Καζαντζάκης: «Δεν φοβάμαι τίποτε, δεν ελπίζω τίποτε, είμαι λεύτερη».

Ελάτε, αγαπημένες μου μνήμες, μην κρύβεστε, μην ντρέπεστε! Ζωντανέψτε, ζωηρέψτε κι ελάτε να περπατήσουμε μαζί. Η σεμνοτυφία είναι υποκρισία και σαδιστική εφεύρεση των καλόγερων. Πετάξτε τα πέπλα της υποκρισίας και της ντροπής, και βγείτε στο φως γυμνές κι αληθινές, όπως σας γέννησε η ζωή και η μοίρα. Σας αγαπώ όλες, γιατί είστε μνήμες όμορφες, γλυκές, ερωτικές και τρυφερές, αλλά συγχρόνως πονεμένες, φορτωμένες με πίκρες και με δάκρυ. Εσείς παραμείνατε αληθινές και έτσι θα

είστε πάντα. Οι μνήμες δεν αλλάζουν ποτέ, αν δεν τις αλλάξουμε εμείς. Παραμένουν αναλλοίωτες. Εγώ, όμως, άλλαξα. Δεν είμαι όπως τότε που ξεκινήσαμε μαζί την πορεία μας στη ζωή. Όσα έζησα, όσα γεύτηκα, όσα κέρδισα και όσα έχασα στο διάβα της ζωής, τα ξέρετε μόνο εσείς. Μονάχα εσείς γνωρίζετε την πραγματική αλήθεια. Γι' αυτό σας φωνάζω. Ελάτε! Ελάτε! Πριν ο χρόνος σάς πάρει από κοντά μου. Καθίστε πάνω στο χαρτί, γυμνές κι αληθινές, αλλά όχι προκλητικές. Σεβαστείτε αυτούς που έφυγαν και δεν μπορούν να προτάξουν αντίλογο. Σεβαστείτε αυτούς που σας αποκάλυψαν μυστικά, γιατί σας εμπιστεύθηκαν. Σεβαστείτε, όμως, ακόμη και το ψέμα, αυτό που με τον χρόνο έγινε πειστικό και λάμπει σαν αλήθεια, αφού η δική σας αλήθεια, όσο κι αν τη φωνάξετε, δεν θα μπορέσει πια να πείσει κανέναν.

Αγαπημένες μου μνήμες, σας αγαπώ όλες. Σήμερα, όμως, θέλω να έρθετε κοντά μου μόνο εσείς που γεννηθήκατε από τα δεκατρία μου χρόνια και μετά. Όλες οι άλλες, πριν από εσάς, είναι γλυκές και τρυφερές, αλλά κοινές και αδιάφορες. Εσείς θέλω να έρθετε τώρα, ν' απλωθείτε και ν' αποτυπωθείτε στο χαρτί, να μείνετε για πάντα ζωντανές, αφού είστε μνήμες μοναδικές. Γιατί αν φύγω εγώ, θα φύγετε μαζί μου κι εσείς. Και τότε, τί νόημα θα έχει το διάβα μας στη ζωή; Τί αξία θα έχει ό,τι ζήσαμε; Αν απλωθείτε στο χαρτί, θα μείνετε αθάνατες κι εγώ θα νιώσω ελεύθερη.

Ελάτε, λοιπόν, μιλήστε εσείς για μένα. Μιλήστε γι' αυτόν τον μοναδικό, τον γιγάντιο και απαγορευμένο έρωτα. Τον έρωτα που έγινε απέραντη αγάπη και λατρεία. Τον έρωτα που άντεξε στην απιστία, στα κοινωνικά εμπόδια, στις απαγορεύσεις, στη διαφορά της ηλικίας, στην ατέλειωτη προσφορά στην τέχνη για χάρη εκείνου, αλλά και στη θυσία και στη στέρηση της χαράς που προσφέρει η προσωπική δημιουργία.

Μιλήστε για εμένα, που δεν μπορούσα ν' αγαπήσω κάποιον ισορροπημένα, ήσυχα και μετρημένα. Για εμένα, που με νίκησαν η αγάπη μου για εκείνον και για το παιδί μου, η συνήθεια, η έννοια του χρέους και του καθήκοντος.

Μιλήστε για τη ζωή μου, που έτρεχε γρήγορα, δυνατά, κάποιες φορές τραγικά, σαν ανεμοστρόβιλος που με παρέσερνε, με ζάλιζε, με τρέλαινε, χωρίς όμως να χάνω τη συναίσθηση του χρέους. Θυσιάζα τα ΘΕΛΩ μου και ένιωθα τα ΠΡΕΠΕΙ σαν βραχνά στο στήθος μου, γνωρίζοντας πως θα με νικήσουν.

Μιλήστε και για εκείνον που δεν μιλούσε. Για εκείνον, που η ζωή του όλη ήταν το βλέμμα του. Εγωλάτρης, εγωιστής, αλλά και πονεμένος από τη βαριά του εσωτερικότητα, από τη συσσώρευση όλων των ανθρώπινων πόνων και της Ελλάδας που κουβαλούσε μέσα του. Για εκείνον, που ήταν τρυφερός μέχρι το τέλος της ζωής του. Για εκείνον, τον ευγενή, που αγγκάλιαζε όλο τον κόσμο με πλατιά καλοσύνη, που όλα τα συγχωρούσε, γιατί τα ένιωθε όλα.

Μιλήστε και για εκείνους τους συνοδοιπόρους στη κοινή μας ζωή, που δεν ήταν κοινοί θνητοί αλλά σπουδαίοι, που με γέμισαν φως με τη σοφία τους και που θα μείνουν στην αιωνιότητα.

Εμπρός, λοιπόν, ελάτε! Μιλήστε εσείς για μένα. Απλωθείτε στο χαρτί με λόγο απλό κι αφτιασίδωτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Τα πρώτα βήματα στη ζωή

Στην οδό Κωλέττη, κοντά στην Πλατεία Κάνιγγος, στεγαζόταν το 37ο Δημοτικό Σχολείο. Ένα ωραίο και σύγχρονο σχολείο, διώροφο, με μεγάλες αίθουσες γεμάτες φως και μία φαρδιά-φαρδιά μαρμάρινη σκάλα που οδηγούσε στις τάξεις των δύο ορόφων. Διέθετε και μία μεγάλη και καθαρή αυλή, για να παίζουν στα διαλείμματα τα πιτσιρίκια. Σ' αυτό το σχολείο, κάθε πρωί, πήγαινε και η μικρούλα Τζοβάνα. Ένα μικροκαμωμένο, καστανό, λεπτό και όμορφο κοριτσάκι, μ' ένα κεφαλάκι γεμάτο μπουκλές μέχρι τους ώμους, μ' έναν μεγάλο φιόγκο να στολίζει τα μαλλάκια της στην κορυφή τους, κι ένα μουτράκι με δύο μεγάλα, μαύρα κι έξυπνα ματάκια. Κάθε πρωί κατηφόριζε την οδό Ναυαρίνου από το σπίτι όπου έμενε με τους γονείς της και τ' αδέλφια της, διέσχιζε κάθετα την οδό Χαριλάου Τρικούπη και περπατούσε δίπλα από τη μάντρα της κλινικής Γερουλάνου, που έκλεινε μέσα της το

παρεκκλήσι της Αγίας Παρασκευής. Ένα εκκλησάκι σαν αυτά που διαθέτουν όλα τα νοσοκομεία για να χαρίζουν ελπίδα και παρηγοριά στους πικραμένους κι απελπισμένους συγγενείς των ασθενών. Κάθε πρωί, λοιπόν, η μικρή μαθητριούλα άλλοτε έτρεχε να προλάβει για να φθάσει εγκαίρως στο σχολείο, πριν χτυπήσει το κουδούνι για την πρωινή προσευχή, και άλλοτε χάζευε και απολάμβανε το πρωινό ξύπνημα της πόλης.

Στο κέντρο της Αθήνας, στις αρχές της δεκαετίας του '60, όλα ήταν ήρεμα. Τα λίγα αυτοκίνητα που υπήρχαν τότε κυκλοφορούσαν κυρίως στους μεγάλους κεντρικούς δρόμους, στην οδό Σταδίου και στην οδό Πανεπιστημίου. Σε μια ακτίνα λίγων οικοδομικών τετραγώνων, από την οδό Ναυαρίνου μέχρι τα Εξάρχεια και την Πλατεία Κάνιγγος, στην περιοχή που ονομαζόταν Νεάπολη, όλοι σχεδόν γνωρίζονταν μεταξύ τους. Ήταν λίγες οι πολυκατοικίες και πολλά τα σπίτια που παρέμεναν ακόμη διώροφα ή τριώροφα, προσφέροντας επικοινωνία στους κατοίκους μεταξύ τους αλλά και με τον κόσμο που κυκλοφορούσε έξω από αυτά.

Η Νεάπολη είναι μια περιοχή του κέντρου της Αθήνας που δεν μπορεί κανείς να την οριοθετήσει πολεοδομικά. Αποκαλείται από τους κατοίκους της Νεάπολη Εξαρχείων, ή Νεάπολη Πευκακίων ή Νεάπολη Κολωνακίου, ανάλογα με τον πλησιέστερο δρόμο της περιοχής που βρίσκεται η κατοικία τους. Απλώνεται στους πρόποδες του Λυκαβηττού, κάτω από το

πλούσιο πευκοδάσος του και τις όμορφες ανηφοριές του. Περιλαμβάνει ακόμη τον καταπράσινο Λόφο του Στρέφη –εκεί που κάθε πρωί η νταντά πήγαινε τη μικρή και κακόφαγη Τζοβάνα να παίξει και να φάει το αυγό της– και το δασύλλιο του Αγίου Νικολάου. Όλα μαζί χαρίζουν στους κατοίκους της πνοή ζωής, με τον καθαρό αέρα που στέλνουν από τα μεγάλα τους πεύκα και την πλούσια βλάστησή τους.

Ήταν η πιο όμορφη και η πιο πολυσυζητημένη περιοχή της Αθήνας. Είχε όλα τα χαρακτηριστικά της μεσαιάς και της αστικής κοινωνίας. Την κατοικούσαν επιστήμονες, καλλιτέχνες, δικαστικοί, φοιτητές, έμποροι, γιατροί, δικηγόροι, αφού εκεί βρίσκονταν το Πανεπιστήμιο, η Νομική, το Χημείο και τα καλύτερα Δημοτικά Σχολεία και Γυμνάσια, ενώ ήταν σε απόσταση αναπνοής από τις πλατείες Ομονοίας και Συντάγματος. Και τί δεν είχε αυτή η περιοχή! Τις καλύτερες κλινικές, το Δημοτικό Νοσοκομείο στην οδό Σόλωνος με το μικρό εκκλησάκι των «Αγίων Αναργύρων», εκεί όπου βαφτίστηκε η Τζοβάνα, τις ωραιότερες εκκλησίες, με σήμα κατατεθέν τον Άγιο Νικόλαο Πευκακίων, την εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής στην Ακαδημίας, τον Άγιο Διονύσιο στη Σκουφά, τον Άγιο Βασίλειο στην οδό Μετσόβου, τα ωραιότερα θερινά σινεμά, τη «Νεάπολη» στην οδό Ασκληπιού και Βαλτετσίου, το «Βοξ» στα Εξάρχεια, το «Νινόν» και τα «Παναθηναϊα» στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας, πιο κάτω το «Βερντέν» και τη «Γρανάδα», όλα πλημμυρισμένα από

τις ευωδιές που σκόρπιζαν τ' αγιόκλημα και τα γιασεμιά, την Πλατεία Εξαρχείων με τις ωραιότερες ταβέρνες και τα εστιατόρια, τα πιο καλά ζαχαροπλαστεία και γαλακτοπωλεία. Και τελειωμό δεν έχουν οι ομορφιές αυτής της περιοχής.

Στη γωνία Ναυαρίνου και Ζωοδόχου Πηγής, στο ισόγειο ενός διώροφου σπιτιού, ήταν το μπακάλικο του κυρ-Βασίλη. Κάθε πρωί, η αδελφή του, μια μεγαλοκοπέλα, γεροντοκόρη και ασχημούλα, με λίγο μουστάκι και κότσο τα μαλλιά, καθισμένη πάντα σε μια ψηλή καρέκλα πίσω από το ταμείο, χαιρετούσε τη μικρή Τζοβάνα και της έλεγε να μεταφέρει την καλημέρα της στη μαμά της.

Στο ύψος της Μεσολογγίου συναντούσε στη γωνία την ταβέρνα «Η κληματαριά». Το πρωί, όταν η μικρή μας πήγαινε στο σχολείο, η ταβέρνα ήταν κλειστή. Το μεσημέρι όμως που γύριζε, ήταν γεμάτη κόσμος και οι μυρωδιές από τα ζεστά φαγητά πλημμύριζαν τον δρόμο. Έβλεπε συνήθως νέους άνδρες, φοιτητές και άλλους, να μπαίνουν και να βγαίνουν ή να στέκονται μπροστά στην πόρτα και να συζητούν μεγαλόφωνα, να γελούν και να κάνουν παραστατικές χειρονομίες. Η ταβέρνα αυτή δεν σήμαινε τότε τίποτε για τη μικρή.

Πέρασαν αρκετά χρόνια, η γειτονιά άλλαξε, οι πολυκατοικίες εξαφάνισαν τα διώροφα και «Η κληματαριά», που ήταν στέκι κυρίως φοιτητών και καλλιτεχνών, έκλεισε. Πού να ήξερε, όμως, η μικρή ότι κάποιος από αυτούς τους νεαρούς κυρίους που

τους έβλεπε τότε πηγαίνοντας στο σχολείο, συχνός θαμώνας της ταβέρνας αυτής, θα σημάδευε τη μετέπειτα ζωή της;

Προχωρώντας πιο κάτω από την ταβέρνα, λίγο πριν φθάσει στην οδό Εμμανουήλ Μπενάκη, περνούσε μπροστά από ένα υπογειάκι που είχε μια δίφυλλη πόρτα, πάντα ανοιχτή. Από την πόρτα αυτή έβγαινε μια θεσπέσια μυρωδιά. Ο κυρ-Γιάννης, ένας συμπαθητικός γεροντάκος, ξεκίναγε από νωρίς το πρωί να ψήνει κάτι μεγάλα, κιτρινωπά κι αφράτα στραγάλια που μοσχομύριζαν. Τα παιδάκια που περνούσαν μπροστά από το υπόγειο του κυρ-Γιάννη, σταματούσαν και υπάκουαν στη φωνή του που τους έλεγε: «Ελάτε, ελάτε, παιδιά, φέρτε τα ποτηράκια σας». Εκείνα κατέβαιναν τα δύο σκαλάκια και βρίσκονταν μπροστά σ' ένα μεγάλο τραπέζι που επάνω του υψώνονταν, σαν μικρό βουναλάκι, ζεστά-ζεστά τα κίτρινα στραγάλια. Ο κυρ-Γιάννης τους γέμιζε τα ποτηράκια τους –αυτά τα ποτηράκια που είχαν όλα τα παιδάκια την εποχή εκείνη, που όταν έκλειναν γίνονταν ένα μικρό στρογγυλό κουτάκι– και έτρεχαν για το σχολείο. Η Τζοβάνα τα λάτρευε αυτά τα στραγάλια. Μέχρι να φθάσει στο σχολείο, τα είχε φάει όλα. Το βραστό αυγό, το ψωμί και το τυρί που της έβαζε στο τσαντάκι της κάθε πρωί η μαμά της για να τα φάει στο διάλειμμα, τα έδινε σε άλλα παιδάκια, αφού δεν τολμούσε να τα γυρίσει πίσω στο σπίτι. Ήταν ένα μικροκαμωμένο πλασματάκι, πολύ αδύνατο και η μαμά της την κυνηγούσε

όλη ἡμέρα από δωμάτιο σε δωμάτιο, ακόμη και στον δρόμο, για να φάει.

Σ' αυτό το Δημοτικό σχολείο, στην οδό Κωλέττη, το διάλειμμα των παιδιών γινόταν σε μια ωραία και ευρύχωρη αυλή. Ακόμη και οι τελευταίοι όροφοι μιας καινούργιας πολυκατοικίας, που πρόβαλαν πάνω από την ταράτσα του σχολείου, δεν εμπόδιζαν το φως, τον ήλιο και τον αέρα αυτής της αυλής. Τα παράθυρα και τα μικρά καινούργια μπαλκονάκια στο πίσω μέρος της πολυκατοικίας, στην οδό Μπότταση 4, αποτελούσαν ένα θεατρικό σκηνικό στα μάτια των παιδιών.

Ήταν αδύνατον να φανταστεί τότε η μικρή Τζοβάννα τον ρόλο που θα έπαιζε στη ζωή της αυτή η πολυκατοικία, το παράθυρο και το μπαλκόνι του πέμπτου ορόφου που έβλεπε κάθε ἡμέρα παίζοντας ανέμελα με τ' άλλα παιδάκια στα διαλείμματα του σχολείου.

Η ζωή της Τζοβάνας ήταν ολόκληρη μια ανεκπλήρωτη επιθυμία. Πάντα φρόντιζε για τους άλλους, βάζοντας τα δικά της θέλω σε δεύτερη μοίρα. Μέχρι που γνώρισε εκείνον... Ο διάσημος ηθοποιός ενέπνευσε έναν παθιασμένο έρωτα στη νεανική της καρδιά, έναν έρωτα όμως απαγορευμένο και γι' αυτό τόσο δυνατό.

Η Τζοβάνα θα αναστρέψει τα πάντα και θα κυνηγήσει την ευτυχία, παλεύοντας με όλους και, κυρίως, με τον εαυτό της. Θα αφήσει την κραυγή των δικών της επιθυμιών να σκεπάσει τις φωνές που την καλούν να απομακρυνθεί από τον αγαπημένο της και μαζί του θα χτίσει έναν κόσμο φτιαγμένο μόνο για τους δυο τους. Έναν κόσμο γεμάτο αγάπη, θέατρο, επιτυχίες, μαγεία και ταξίδια, αλλά και με μια σκοτεινή σκιά να πλανιέται διαρκώς στον άλλοτε καταγάλανο κι άλλοτε συννεφιασμένο ουρανό του...

Μέσα από μία πραγματική, συναρπαστική ιστορία αγάπης περνά η ιστορία της Ελλάδας και του ελληνικού θεάτρου, σε μια αφήγηση που θα ταξιδέψει τον αναγνώστη στον κόσμο του πολιτισμού και του ονείρου.

ΩΚ 164

ΩΚΕΑΝΟΣ

Σόλωνος 136, 106 77 Αθήνα

Τηλ.: 210 3829339-210 3803925

www.oceanosbooks.gr

ISBN: 978-618-5104-67-2

9 786185 104672